No 1831

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 30 APRIL.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents segelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 29 April.

Van welken aard is de strijd, die bij de aanstaande verkiezingen gaat gevoerd worden? Het is van belang, dat die vraag een duidelijk antwoord bekome. Hoe anders zullen de kiezers met kennis van zaken kunnen handelen? Te meer, omdat het programma van het gouvernement over het ware standpunt van de quæstie een valsch en bedriegelijk licht werpt.

Wij zeiden gisteren dat het programma een beroep doet op de godsdienstige hartstogten. Het is maar al te waar. In het ministerieële stuk beheerscht de godsdienstige quæstie alle andere. Dat is niet het gevolg van het toeval, noch ook alleen van den toestand. Het is »meer bepaald" beoogd. Ongetwijfeld moet de oppervlakkige lezer uit het programma de overtuiging putten, dat de kiezers door het gouvernement tot handelen worden opgeroepen, om aan de jongste agitatie »eene billijke bevrediging te geven," die bij het vorig ministerie niet was te verkrijgen.

Wel is waar, er wordt in het programma nog van andere aangelegenheden gesproken, die van belang ontbloot zijn, behalve de *armenwet*. Maar al die andere belangen zijn zoo gegroepeerd om de godsdienstige quæstie, dat deze daardoor niet in waarde verliest, maar er bij wint. Met der daad, zij steekt boven alle uit, en wordt er door gedragen.

Overigens brengen hier eenige bijzonderheden toe bij. Er wordt bloot gelegd al wat het vorig gouvernement ten deze gedaan heeft. Men geeft de meest mogelijke openbaarheid aan de officiëele stukken betrekkelijk de verkregeling. Zij worden met ophef toegevoegd aan het programma *als daarbij behoorende*. Zij moeten dienen tot eene sprekende tegenstelling, die tot de bewogene menigte zegt: »Ziet wat het *vorig* ministerie voor de bisschoppen gedaan heeft; en hoe *wij* slechts er op bedacht zijn om u eene billijke bevrediging te geven."

Maar van den anderen kant, met dezelfde zorg waarmede men openbaar maakt al wat in de bisschoppelijke quæstie het vorig gouvernement aangaat, met diezelfde zorg ook wordt vermeden te doen kennen wat het *nieuwe* ministerie ten deze doen zal. Er is sprake van het handhaven der godsdienstige vrijheid; van het toezigt den Koning opgedragen om rust en vrede in zijn rijk te bewaren; van eene billijke bevrediging te verschaffen aan een groot gedeelte der natie, met eerbiediging van de regten der Roomsch Katholieken: dat alles is voorgedragen in bewoordigingen, die de protestantsche agitatie kunnen voeden, zonder juist de Katholieken in 't harnas te jagen. Maar wat beteekent het en waarop komt het neer? Is er iemand die het weet? Wie de weddingschap aanging, dat zelfs het nieuwe gouvernement niet in staat is om te verduidelijken, wat het eigentlijk wil, zou de weddingschap naar alle waarschijnlijkheid winnen. Het is zeer gemakkelijk te zeggen: Protestanten! wij zullen u eene bevrediging geven, die aan de regten der Katholieken niet te kort doet. Maar het middel te [illegible] is [illegible] zoo niet onmogelijk [illegible] er nog lang naar zoeken. En om openhartig [illegible] wij willen 't niet verheelen, dat wij er ons weinig over verontrusten.

Maar er is meer dat hier opmerking verdient. Er is te veel toeleg in deze aangelegenheid zigtbaar, dan dat men aan ligtvaardig toeval mag gelooven. Zou het b. v. toeval zijn of overleg, dat de dag der verkiezingen juist invalt daags *na* de twee Pinksterfeestdagen? Feestdagen, waarop geene dagbladen verschijnen; feestdagen, waarop zelfs die Protestanten naar de kerk gaan, die er anders weinig of niet verschijnen? En zou men zich schuldig maken aan vermetel oordeel, als men daaruit tot het vermoeden kwam, dat er plan bestaat, om dit ministerie door dezelfde middelen te handhaven, waardoor het vorig ministerie is omvergeworpen?

Wat er van deze laatste bijzonderheid ook zij — ons is het duidelijk dat het nieuwe ministerie op de godsdienstige vooroordeelen spekuleert, om daardoor te komen tot eene politieke meerderheid, waarop het anders geen kans zou hebben.

Dat nu moge aan sommige behendig schijnen; ons komt het niet alleen gewaagd, maar tevens onhandig voor.

Gewaagd, omdat de quæstie, die nu door de kiezers staat uitgemaakt te worden, zuiver politiek is, en ook alléén politieke gevolgen mag hebben.

Onhandig, omdat men, zonder dat men 't beoogt, toch met der daad verdeeldheid kweekt, den Protestanten eene teleurstelling bereidt, en de Katholieken ontsteint, met ze tot wrijfpaal te gebruiken; eene behandeling, die zij zich niet kunnen laten welgevallen, zonder alle gevoel van eigen waarde af te leggen.

Onder de vreemde bladen, die de jongste gebeurtenissen in Nederland hebben besproken, en waarvan wij eenige citaten beloofden, noemden wij o. a. ook de *Deutsche Volkshalle*. Zie hier nu wat dit blad dezer dagen ons te lezen gaf, onder het opschrift van

De kerkelijke beweging in Nederland.

Naauwelijks werd het in Nederland bekend dat de Koning ten gevolge eener overeenkomst met den H. Stoel aan de billijke wenschen van de katholieke helft zijner onderdanen had beantwoord, of daar ontwaakt op nieuw die onverzoenlijke hartstogt en onverdraagzaamheid, waardoor voor drie eeuwen de Nederlanden gewelddadig in tweeën gescheurd, en België en Holland door bloedige oorlogen verdeeld werden. Daar te lande worden dingen voorbereid, die levendig aan den door John Russels brief in Engeland opgewekten storm herinneren. Gelijk bekend is hebben de niet-katholieke inwoners des lands zich in tallooze adressen tot den Koning gewend en zich beklaagd, dat den Katholieken geregtigheid was wedervaren. De Kamer heeft de zaak ter sprake gebragt; een ministerie is omver geworpen; en naar alle waarschijnlijkheid zal het daarbij nog niet blijven. Op eenen *coup d'état*, op de omverwerping der konstitutie, die aan de Katholieken gelijke regten als aan hunne protestantsche medeburgers waarborgt, is het gemunt. Hartstogt en vooroordeel hebben zaamgespannen, om het regte gezigtspunt te verduisteren.

»Verbaasd vraagt men bij zich zelven, hoe het mogelijk is dat eene door het Opperhoofd der Katholieke Kerk, na voorafgaande beraadslaging met de Hollandsche regering, voorgeschreven zuiver kerkelijke maatregel tot zulk eene hartstogtelijke beweging heeft kunnen aanleiding geven. De Protestant beschouwe hem slechts met een eerlijk, onbevooroordeeld oog, hij zal niet den minsten grond tot bezorgdheid daarin vinden. Heeft de Katholieke Kerk volgens de wetten van eenig land het *onvoorwaardelijk regt* om daar *te bestaan*, dan moet zij dien ten gevolge ook het regt hebben, om *zich naar de eigenaardige bepalingen van hare overal gelijkvormige organisatie te ontwikkelen.*

»Dit schijnen de Protestanten zelven te voelen, en daarom gaan zij er met volle zeilen op los om de regtens bestaande konstitutie af te schaffen. Doch daardoor erkennen zij ook, schoon tegen wil en dank, dat de bedoelde maatregel zich beweegt binnen de grenzen der konstitutie. [illegible] dan behoefde men [illegible] gansche konstitutie over boord te werpen. Eene rustelooze partij, wij zouden haar de Nederlandsche *Kreuz-zeitung*-partij kunnen noemen, snelt door dik en dun naar dat doel. De pariteit is dezer partij een doorn in het oog; de protestantsche staatskerk van voor 1789 moet hersteld, en elke andere belijdenis slechts geduld worden en in zooverre geduld, als het den tijdelijke gezagvoerders behaagt.

»De met elken dag toenemende beweging is alzoo eenvoudig te beschouwen als de vrucht van aloude hartstogt en protestantsche onverdraagzaamheid. Want 't is niet de vrees voor mogelijke aanmatigingen der Katholieke Kerk, maar wel eene soort van gekwetste eigenliefde, die daarbij de hoofdrol speelt. Met het oog op de overal zigtbaar geworden uiteenspatting en het verval der protestantsche belijdenis is hun de bloei van het Katholicismus een onuitstaanbare prikkel van hun eigen geweten. De Katholieke Kerk behoeft slechts ontslagen te zijn van hare politieke banden, en aanstonds breidt de in waarheid en regt wortelende boom Gods wijd en zijd zijn met de heerlijkste bloesems prijkende takken en twijgen uit, onder welker weldadige schaduw de vogelen des hemels woonen, edoch wilde spruiten nimmer groeijen, noch gedijen. Zullen deze opwassen, dan moet eerst de boom op eene onnatuurlijke wijze besnoeid en in zijnen natuurlijken groei met geweld belemmerd worden.

De beweging in Nederland is tevens het handtastelijkst bewijs, dat al die beschuldigingen, welke voor weinige jaren bij gelegenheid van het herstel der hierarchie in Engeland tegen de Katholieke Kerk werden aangeheven, volstrekt ongegrond en enkel een gevolg van bedriegelijke zelfverblinding zijn geweest. Daar even als hier ging de Katholieke Kerk niet aanvallender wijze te werk; daar even als hier beoogde zij eenig en alleen het hernieuwd genot van haar onvervreemdbaar regt; zij wil slechts de gelijkstelling met de overige belijdenissen en zulks krachtens de bezworen grondwet. Niet om tijdelijke voordeelen is het haar te doen; zij wil haar zelve niet op den voorgrond stellen en nog veel minder den huisselijken vrede storen; zij wil zich voor de eer van God en voor het eeuwig heil harer onderhoorigen, volgens de haar van God gegeven en haar alzoo eigenaardige inrigting, ontwikkelen. Of zou men aan de Katholieke Kerk deze haar natuurlijke ontwikkeling en vrijheid niet kunnen verleenen, zonder dat het Protestantismus daardoor nadeel zou lijden? Zou het Protestantismus reeds darrdoor op zwakke voeten komen te staan, dat men aan de katholieke medeburgers de kleine mate van vrijheid verleent, welke zij reeds als onderdanen van denzelfden vorst met volle regt kunnen vorderen? Gelijke verpligtingen moeten toch ook wel gelijke regten tegenover staan. Indien echter die veronderstelling waar ware, dan zou het er in het hart van het Protestantismus al slecht moeten uitzien."

Men leest in het jongste Nommer van het *Weekblad voor den Boekhandel*:

»Wij hebben eene ernstige bedenking te maken, die wij in gemoede ons verplicht achten, en die zonder bitterheid of scherpte, zonder de minste eenzijdigheid, maar alleen ter eere van ons edel vak en in 't belang der geheele maatschappij bedoeld wordt. Heeft de Boekhandel in de laatste dagen wel altoos bedacht, welk een magtigen invloed hij uitoefent op de stemming van 't algemeen?

»Laten wij den stapel brochures eens nazien en een voor een doorbladeren: wat zal ons besluit zijn? Wij vinden in de eerste plaats een aantal degelijk geschreven stukken, van verschillende rigting wel, maar die alle den stempel dragen, dat ze voortgevloeid zijn uit een helder hoofd en een warm gemoed, en ernstig de belangrijke zaak ter harte nemende. Maar, helaas, hoe vele leggen wij er ook niet van ter zijde, waarvan wij zouden wenschen, dat ze nooit een uitgever gevonden hadden om te drukken, nooit een publiek dat ze [illegible] zou! En toch is dit laatste [illegible] hier soms ge- [illegible] heeft in het troebele water en dat hij zulk eene hoog ernstige kwestie als de tegenwoordige op zulk eene hoogst laakbare manier gebruikt heeft tot een middel van spekulatie en winstbejag. Of zal niet ieder weldenkend Protestant of Katholiek zich moeten ergeren aan die vele nietsbeduidende prullen in proza en in rijm, die, ontstaan in een of ander heethoofd van eenige partij, of (nog erger!) in het brein van den een of anderen winstzoekenden Boekverkooper, geschreven, gedrukt, uitgegeven, opgevijzeld en verkocht worden, zonder dat men er bij bedacht heeft, hoeveel zedelijk en maatschappelijk nadeel er tegen het geldelijk voordeel van het debiet overstaat? aan die pamphletten en schotschriften, die bij duizenden over 't land verspreid worden en nergens anders toe leiden, dan tot een klein gewin voor den uitgever, maar overigens tot opruijing, verbittering en onverdraagzaamheid? Zouden ze tot eere van onzen handel hebben verstrekt, die schreeuwende advertentiën in de dagbladen, soms zelfs nog geïllustreerd met een houtsneê-figuur, als een uithangbord van kwakzalverij? Zou het te verdedigen zijn in dezen tijd van spanning,

dat de Boekhandel op de muren van de steden van ons anders zoo vredelievend Vaderland, met zijne billetten gisting voortplant onder de menigte, eene gisting die de gemoederen verhit en de hemel weet tot welke uitkomsten leiden kan?

»Wij hebben gehoord, dat in verschillende steden de policie enkele Boekhandelaren verzocht heeft, om van hunne glazen weg te nemen de voorstellingen van godsdienstige partijzucht. Geen policie kan bij onze vrije drukpers beletten, dat het bovenvermelde uitgeven, adverteren en verkoopen van zulke verpestende prullen gebeure. Laten wij dan in ons zelven, in ons binnenste, eene policie hebben, die afhoudt van alle spekulatiën, die den toets des gezonden verstands en gevoels niet kunnen doorstaan! Laten wij in dagen als de tegenwoordige toch voorzigtig zijn en bedachtzaam, opdat wij niet een deel op ons laden van de schuld, indien — hetgeen God verhoede! — de band van broederschap en eensgezindheid verbroken mogt worden! Laten wij wel toezien, wat onze persen verspreiden, wat onze handen verkoopen, in overtuiging dat vooral de Boekhandel zooveel kan doen in het leiden der publieke opinie, in het leiden ten goede, indien hij de beginselen van zedelijkheid tracht voort te planten, maar ook in het leiden ten kwade, indien hij de zaden strooit van distelen en onkruid!"

Vervolg en slot der door de Staats-Courant *van gisteren medegedeelde diplomatieke stukken betreffende de invoering der bisschoppelijke hierarchie in Nederland. (Zie ons Nommer van gisteren.)*

XIII. *Brief van den Pauselijken Internuntius dd. 7 April 1853, toezendende de oorspronkelijke Apostolische Brieven ter vestiging van de bisschoppelijke hierarchie.*

A Son Excellence Monsieur le Ministre des Affaires Etrangères de S. M. le Roi des Pays-Bas.

La Haye, le 7 Avril 1853.

Le soussigné Internonce Apostolique, en addition à l'office du 24 Mars dernier, a l'honneur d'adresser à Son Excellence Monsieur le Ministre des Affaires Etrangères de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas deux exemplaires des lettres apostoliques, par lesquelles la hiérarchie épiscopale Catholique vient d'être retablie dans le Royaume des Pays-Bas par Sa Sainteté.

Les lettres susmentionnées développent très nettement les bases de l'organisation ecclésiastique déterminée par le Saint Père pour les cinq diocèses qui constituent la province ecclésiastique dans le Royaume. Ainsi l'arrondissement connu auparavant comme Mission Hollandaise vient d'être divisé en deux diocèses, 1°. l'archidiocèse d'Utrecht avec l'arrondissement ecclésiastique d'Utrecht, de la Gueldre, de Twenthe, de Salland, Drenthe, Groningue et Frise; 2°. le diocèse de Harlem avec le territoire ecclésiastique de la Hollande, Zélande et West-Frise; les trois autres diocèses, savoir, celui de Bois-le-Duc, Breda et Ruremonde, se trouveront déterminés par leur circonscription actuelle.

Sa Sainteté vient en outre de nommer Monseigneur J. Zwijsen, Archevêque d'Utrecht et administrateur ad interim du Diocèse de Bois-le-Duc; le Rev. Mr. l'abbé F. J. van Vree (Président du séminaire à Warmond) a été nommé évêque de Harlem, Mgr. J. van Hooydonk, Evêque de Breda, en Mgr. J. A. Paredis, Evêque de Ruremonde.

Le soussigné, en offrant ces détails à Son Excellence en conséquence des communications officielles reçues en ces jours derniers de la part de Son Eminence Mgr. le Cardinal Antonelli, Secrétaire d'Etat de Sa Sainteté, et en ajoutant, que les dispositions en question, communiquées aux personnes intéressées, ne pourront pas tarder à devenir un fait accompli, a l'honneur de réitérer à Son Excellence les expressions de sa haute considération.

(*Get.*) Belgrado.

XIV. *Afschrift van een brief van den Minister van Buitenlandsche Zaken aan Zijner Majesteits gezant te Rome, dd. 7 April 1853.*

Monsieur le Comte de Liedekerke, Envoyé-Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de S. M. le Roi des Pays-Bas, à Rome.

La Haye, le 7 Avril 1853.

Monsieur le Comte!

J'ai reçu les exemplaires que vous m'avez expédiés de l'allocution papale et des lettres apostoliques, concernant le rétablissement de la hiérarchie épiscopale aux Pays-Bas. Je n'ai pas besoin d'insister sur ce point qu'une communication *préalable* nous aurait été plus agréable, en ce qu'elle nous aurait fourni l'occasion de faire valoir nos observations tendant à éviter tout ce qui peut compromettre le succès et la marche régulière d'une affaire dont personne ici ne se dissimule la gravité.

Je me plairais à croire que la cour de Rome, appréciant, comme il le mérite, l'esprit de justice et d'impartialité, que le Gouvernement n'a cessé d'apporter dans ses rapports avec le St. Siége, n'aurait pas vu d'inconvénient à lui donner cette preuve de confiance et à lui faire en temps opportun des ouvertures, propres à amener de commun accord le résultat désiré. La Cour de Rome n'ayant pas jugé à propos d'en agir ainsi, [illegible] servie par son représentant à la Haye, ne pourra que s'imputer les difficultés que rencontrera peut-être l'exécution de la mesure, difficultés que le Gouvernement du Roi, s'il avait été consulté, aurait peut-être été dans l'occasion d'écarter ou d'atténuer.

Vous êtes chargé, Monsieur le Comte, de communiquer ce qui précède à Son Eminence le Cardinal Antonelli, et je vous prie en outre d'agréer l'assurance de ma haute considération.

(*Get.*) De Zuijlen de Nyevelt.

XV. *Afschrift van een brief van den Minister van Buitenlandsche Zaken aan Zijner Majesteits Gezant te Rome, d.d. 11 April 1853.*

Monsieur le Comte de Liedekerke, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, à Rome.

La Haye, le 11 Avril 1853.

Par votre dépêche du 8 Février 1853, n° 598, vous m'avez exprimé le désir d'obtenir un congé de quelques mois. Votre demande n'ayant rencontré de la part de Sa Majesté notre Auguste Souverain aucune difficulté, je me suis empressé de vous en prévenir, sauf à ajouter que je vous exprimais que les affaires pendantes avec la Cour de Rome, en recevant avant votre départ une solution satisfaisante, auraient cessé de réclamer votre présence sur les lieux.

Cette condition étant aujourd'hui remplie, rien ne s'oppose plus, Monsieur le Comte, à votre prochain départ et je vous invite par conséquent à vouloir bien faire usage du congé qui vous a été accordé sur votre demande.

Quant à l'époque de votre retour à Rome, n'étant pas dans le cas de vous mander quelque chose de précis, je crois qu'il sera bon de laisser planer quelque incertitude là-dessus.

Je vous transmets par ce qui précède, Monsieur le Comte, le désir qui m'a été exprimé par Sa Majesté et je vous prie d'agréer l'assurance de ma haute considération.

(*Get.*) De Zuylen de Nyevelt.

XVI. *Afschrift van een brief van den Minister van Buitenlandsche Zaken aan Z. M. gezant te Rome, dd. 13 April 1853.*

Monsieur le Comte de Liedekerke, Envoyé extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas à Rome.

La Haye, le 13 Avril 1853.

Monsieur le Comte!

Je fais suivre ma dépêche officielle d'hier de quelques lignes confidentielles, afin de vous initier aux motifs qui l'ont dictée.

Vous n'ignorez pas, Mr. le Comte, qu'on attachait beaucoup de prix à connaitre d'avance et *en temps opportun* les détails de l'organisation projetée et la forme à donner à sa publication. On le désirait, non pour s'ingérer dans une affaire où le Gouvernement n'a aucun droit d'intervenir, mais pour fixer, au besoin, l'attention du Gouvernement pontifical sur les points, qui d'après la connaissance qu'on possède ici de la situation du pays, pouvaient donner matière à difficultés. C'est ainsi que nous aurions déconseillé sans doute d'ériger le Siége archi-épiscopal dans une ville connue par l'esprit d'intolérance de ses habitants. Nous aurions montré le danger qu'il y avait à représenter, dans l'allocution papale, le rétablissement de l'épiscopat comme une conséquence nécessaire des progrès du Catholicisme aux Pays-Bas et à rattacher cette mesure à la situation du pays, antérieure au 16me siècle. Nous aurions insisté sur la nécessité de s'abstenir de toute expression qui put blesser, même de loin, la susceptibilité irritable des croyances opposées.

Le Gouvernement du Roi n'ayant laissé échapper aucune occasion d'insister sur le prix qu'il attachait à une communication préalable et n'ayant reçu de la Cour de Rome aucune information de nature à lui faire supposer qu'il ne serait pas fait droit à son légitime désir n'a pu être qu'étonné en voyant le gouvernement pontifical adopter une ligne de conduite si différente de celle qui semblait indiquée par la prudence autant que par les convenances. Quoi'en dise Monsgr. l'Internonce aucune communication préalable n'a été faite, aucun détail n'a été mentionné. Rien ne peut justifier son assertion „que le Gouvernement n'a présenté aucune observation au projet d'organisation." Si ce n'est l'ignorance complète où il [illegible] Avertis à temps, nous aurions, au contraire, eu à présenter des observations très-sérieuses, et peut-être-est-ce parcequ'on s'y attendait, qu'on a passé outre sans nous consulter.

Quoi qu'il en soit, de graves difficultés se préparent. L'allocution et le bref ont eu un rétentissement des plus facheux. L'inconvenance de certaines expressions a été vivement sentie en haut lieu. Je ne crains pas d'affirmer que la marche régulière et paisible qu'on aurait pu et du imprimer à cette affaire se trouve être compromise.

En ces circonstances, il est urgent, pour calmer l'effervescence générale, de donner un témoignage public de mécontentement. Je crois avoir choisi le mode le moins blessant, le moins propre à altérer d'une manière durable nos rapports avec la Cour de Rome, et qui au besoin pourra recevoir une explication naturelle, si des circonstances ultérieures l'exigeaient.

En terminant je ne puis que vous répéter, Monsieur le Comte, ce que je vous mandais hier, que le désir exprès du Roi est que vous profitiez de votre congé au plus tôt, sans préciser l'époque de votre retour à Rome.

Agréez, etc.

(*Signé*) De Zuylen de Nyevelt.

Er is bij ons te lande in de laatste tijden dikwijls gesproken van een vernieuwd leven, zich openbarende in de Roomsch-Katholieke Kerk; maar er is van gesproken met verachting. Men heeft dat leven genoemd eene woeling, maar in slechten zin, in den zin van gisting, als eigen is aan, tot bederf overgaande vruchten; men heeft gezegd: de Roomsche Kerk wordt op dit oogenblik overheerscht door een ultramontaansch jezuitische geest, die, naar de uitlegging der uitventers dezer woorden, niets meer en niets minder beteekent, dan de geest van den afgrond der hel, de geest van den antichrist, de geest van den mensch der zonde, die voorzegd is. Het opmerkelijk woord van een onzer landgenooten: »ik vrees de Roomschen niet omdat ik ze niet haat" heeft men gaande weg glad omgekeerd, zoodat het geworden is: »ik haat de Roomschen omdat ik ze vrees."

Telkens, vooral in de laatste dagen, heeft men gewezen op Frankrijk, wijl men meende voor zijne stelling daar de meest voldoende bewijzen aan te treffen. In Frankrijk, dus heette het, was, onder bedekking der Napoleontische adelaarsvleugelen, die ultramontaansch jezuitische geest, welke men de Roomsche Kerk dezer dagen zoo loos toedicht, vermeteler dan ooit op den voorgrond getreden, en doorgedrongen in alle rigtingen en verhoudingen van het staatkundig, burgerlijk en maatschappelijk leven. Reeds greep het monster naar het geweten en de regten der Fransche Protestanten, die een dreigend zwaard, als de herroeping van het edikt van Nantes, eenmaal sidderend boven hunne hoofden zagen zweven. De welluidende stem van Lacordaire zelve heeft men wanluidende woorden van bloedstorting en gewetensdwang laten spreken, en tusschen des grooten redenaars heerlijke volzinnen, heeft men zich niet ontzien, lage, en, zoo men het heet, ultramontaansch-jezuitische tiraden in te wringen.

Het lust ons niet, op dit oogenblik, aan te toonen op welk een dwaalweg men rondloopt met zulke beschouwingen, en hoe weinig blijk men geeft van opmerkzaam gadegeslagen te hebben, het lijdende en strijdende leven der Katholieke Kerk, opgeteekend in hare geschiedenis van achttien eeuwen herwaarts. Doch het verwondert ons niet, dat men met zulk een afstand en zulk eene ontzagchelijke ruimte, als waarin die Kerk zich beweegt, voor zich, het spoor bijster is geraakt; want zoodra men de moederlijke hand der Kerk heeft losgelaten, kan het niet anders zijn, of men weet op die onafzienbare vlakte harer historie geen koers meer te houden. Zelfs al is de afstand minder ver en de ruimte meer begrensd, blijft men aan hetzelfde ongeval onderhevig. Dit blijkt uit de opinie, die men over het Katholicismus in Frankrijk alhier tracht te vestigen. Wij zouden met eenig regt verdacht kunnen worden van partijdigheid, zoo wij ons beriepen op de thans zoo uitmuntende Fransche geestelijkheid, met ieder dag meer naderende tot het centrum der eenheid van de Kerk, in volkomener gehoorzaamheid aan het goddelijk gezag van den Heiligen Stoel; maar indien wij eenige woorden van Guizot aanhalen, vermeenen wij ook elken schijn van partijdigheid te zullen ontwijken. Men hoore dan hoe Guizot, Protestant van geboorte en uit overtuiging, die den toestand van zijn vaderland zeker beter kent dan een onzer tegenpartijders, oordeelt over hetgeen er omgaat in den boezem der Katholieke Kerk in Frankrijk.

Hij zegt:

»In den schoot van het Protestantismus van Frankrijk gist het en is eene groote beweging begonnen, eene beweging waarvan gewigtige, maar nog niet te herkennen gevolgen in het verschiet liggen. Maar het is niet de protestantsche Kerk alleen welke ons dit schouwspel aanbiedt. Ook in de Katholieke Kerk heerscht eene groote beweging. Gij hebt hare koncilien weder zien openen. Vele van hare groote godsdienstige korporatien herleven en breiden zich uit. De banden, die de vrije werking der Katholieke Kerk beknelden, zijn meestal haar afgenomen; van alle kanten openbaart zich in haar midden eene groote werkzaamheid van godsdienstige, letterkundige en wetenschappelijke strekking; met kracht [illegible] van vroeger dagen.

»Terwijl de politieke vrijheid kwijnt en op den achtergrond geraakt, doen de christelijke vrijheden zich wederom gelden! Uit de politieke wereld verbannen vinden het vrije leven en de geestelijke beweging in de christelijke Kerk eene wijkplaats."

Ziedaar eenige woorden van Guizot, nog onlangs (23 April ll.) gesproken in eene openbare zitting van het genootschap tot aanmoediging van het lager onderwijs onder de Protestanten in Frankrijk.

l'Ami de la Religion van deze rede melding makende, merkt het volgende op:

De redevoering van den heer Guizot, gaat uit van hetzelfde beginsel, 't welk hij voor twee jaren geleden, bij eene dergelijke gelegenheid op den voorgrond heeft gesteld. De heer Guizot gelooft in Jezus Christus en in zijn Evangelie, maar hij gelooft niet in zijne Kerk. Hij neemt aan en hij verkondigt luid, dat de menschelijke maatschappijen, willen zij leven, noodig hebben eene *bovenmenschelijke en eene bovennatuurlijke wet en gezag*; maar hij ziet niet in, hij erkent niet dat het woord van God zelf, ten beste gegeven aan de vrije uitlegging van het vrije onderzoek der menschen, dat vastgestelde punt, die onwrikbare grondslag, die onverzettelijke dam niet kan wezen, zonder welke *wij rondzwerven in het ijle, voortgezweept door de windvlagen die nu eens uit de wereld opkomen, straks weder uit onze eigene ziel zich verheffen*. En wat beteekent toch een gezag, 'twelk men dwingen kan tot het geven van tegenstrijdige uitspraken? Wat zegt eene wet prijsgegeven aan allerlei soort van uitleggingen zonder anderen waarborg dan zijn tekst?

Wat ons Protestanten betreft, [illegible] de heer Guizot, *wij vinden ons vaste punt* [illegible] *gewijde boeken, in dat woord, 'twelk wij niet geschreven hebben, en hetwelk wij ook niet kunnen uitwisschen.* Wat doet 't er aan toe, zoo hunne uitlegging aan u is toevertrouwd, en zoo het gezag, 'twelk u dit regt geeft, zijn taak niet kan volbrengen, dan door zich te schikken naar uwe uitlegging? Dat goddelijk woord, vast en onwrikbaar in zich zelven, zal daarom niet minder aan al de wisselingen, aan al de tegenspraak van den menschelijken geest onderworpen zijn, en, in plaats van te dienen tot steunpunt en grenspunt, zal het slechts dienen, om in de geesten en in de maatschappijen zaden te strooijen van beroering en tweedragt.

En is dit niet juist het schouwspel, dat het Protestantismus sedert Luther der wereld te zien gaf! en de

geschiedenis der protestantsche kerken, is zij niet de geschiedenis harer veranderingen!

Bij eene koninklijke boodschap van den 23 Febr. ll. werd aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden een wetsontwerp tot regeling van het toezigt op de landverhuizers.

Bij het op den 4 Maart daaraanvolgende plaats gehad hebbende onderzoek in de Afdeelingen, zijn de volgende vragen en bedenkingen geopperd.

In de eerste plaats werd door zeer vele leden te kennen gegeven, dat zij met genoegen bemerkt hadden, dat de Regering hare aandacht op dit onderwerp had gevestigd. Toen de zucht tot landverhuizing algemeen begon te worden, en het voorbeeld van die enkelen, die hun vaderland verlieten, om in andere oorden verbetering van hun tijdelijk bestaan te zoeken, door meerderen werd gevolgd, scheen van zelf de stroom van landverhuizers uit Midden-Europa over ons land zijne rigting te zullen nemen. In den aanvang werd deze verwachting ook door de ondervinding bewaarheid. Indien toen van regeringswege maatregelen waren genomen, die strekken konden om deze vreemdelingen, welke zich geheel moesten overgeven aan de goede trouw dergenen, waarmede zij overeenkomsten hadden gesloten of zouden sluiten, te beschermen en hen tegen verkeerde handelwijzen der reeders te verzekeren, het ware hoogst waarschijnlijk, dat uit de landverhuizing, zoo voor de ingezetenen als voor den handel en de zeevaart, eene voorname bron van welvaart zou hebben gevloeid. Men heeft integendeel door verkeerde maatregelen dien stroom gekeerd, zijnen doortogt bemoeijelijkt, zoodat hij heeft opgehouden voor ons te vloeijen en zich in andere rigtingen verplaatst heeft, waardoor tevens onze handel en zeevaart aanmerkelijk zijn benadeeld. Het was dus met genoegen dat men bemerkte, dat de Regering het verkeerde gevolg dier maatregelen trachtte weg te nemen, en op die wijze de eens berokkende schade te vergoeden, al kon men zich niet vereenigen met het gezegde in de Memorie van Toelichting, »dat de toepassing dier verordeningen tot geene zeer gewigtige bezwaren heeft aanleiding gegeven.«

Keurt men algemeen het doel van het wetsontwerp goed, niet allen konden evenwel met de daarin voorgedragene bepalingen genoegen nemen.

De *Gelderlander*, *Nieuwe Nymeegsche Courant* zegt, dat een der leden van de »*redaktie* van den *Tijd*" tot nu onlangs den *Gelderlander* geredigeerd heeft. Dit is onjuist. De nu afgetreden redakteur van den *Gelderlander* is een bekwaam letterkundige, die ons wel vertalingen en korrektie bezorgt, maar niet tot onze »*redaktie*" behoort.)

Z. M. heeft benoemd: tot offic. bij de arrond-regtbank te Deventer, Mr. J. E. Dikkers; tot plaatsv. van den kantonregter te Breda, Mr. O. D. J. Bagelaar, adv. aldaar; tot regter plaatsv. bij de arrond.-regtbank te Goes, Mr. J. L. S. Libert, adv. en prok. aldaar; tot offic. bij de arr.-regtb. te Eindhoven, Mr. J. B. G. J. O. C. M. van Hugenpoth tot den Beerenclaauw; tot griffier bij het kantongeregt te Harderwijk, Mr. A. L. S. van der Boon Mesch, adv. te Deventer en tot pres. der arr.-regtbank te Sneek, Mr. G. Andreae Pz. Voorts is aan Mr. B. Haga, op zijn verzoek, verleend eervol ontslag als regter-plaatsv. in de arr.-r. te Sneek.

Z. M. heeft den heer A. A. van der Kaaij, op zijn verzoek, eervol ontslagen als ontv. der dir. bel., in- en uitgaande regten en acc. te Doetinchem, behoudens aanspraak op pensioen.

Wij lezen in het *Handelsblad* de volgende berigten uit Batavia:

De in de laatste dagen ontvangene berigten uit de afdeelingen der Preanger Regentschappen luiden, dat sedert 1833 geene zoo hevige regens zijn gevallen, als thans worden waargenomen. Door den toevloed van water zijn vele sawavelden, van welke het gewas tot rijpheid begon te komen, geheel verwoest.

— De ziekte onder de ingezetenen der residentie Cheribon is afnemende. [illegible]

— [illegible] ziekte is grootendeels geweken en het aantal lijders aanmerkelijk verminderd.

— Ter voortdurende verkrijging van een genoegzaam aantal arbeiders voor de werken van den waterstaat en het civiele bouwdepartement te Soerabaija, zijn aldaar in 1852 vrijwillige koelies voor een bepaalden tijd in dienst genomen, aan welke kleine voorschotten van hoogstens *f* 5 gedaan zijn, aan te zuiveren door eene korting van twee duiten op het loon van dertig duiten daags. Deze maatregelen hebben de gewenschte gevolgen gehad zonder aan de militaire geniewerken eenig nadeel te veroorzaken. Volgens opgave kan men tegenwoordig over ruim 2000 arbeiders daags beschikken, terwijl het te verwachten is, dat hun aantal weldra tot circa 3000 zal klimmen. Ook over dit jaar zal alzoo worden te werk gegaan.

— Van Padang wordt gemeld, dat de cholera-epidemie aldaar zoodanig is afgenomen, dat zij opgehouden heeft bezorgdheid onder de gemeente te veroorzaken.

— In de adsistent-residentie Benkoelen neemt de cholera aanmerkelijk af, daar zich in de laatste dagen tot 16 Febr. jl. ter hoofdplaats en omliggende passers geene gevallen meer hebben voorgedaan. Het getal lijders bedroeg in twee maanden 150, van welke 47 overleden en 103 hersteld zijn.

's GRAVENHAGE, 28 April. De kiesvereeniging *Regt voor allen* heeft in hare laatst gehoudene vergadering in plaats der aftredende leden der Provinciale Staten van Zuid-Holland tot hare kandidaten geproclameerd de heeren W. K. van Gennip; Jhr. Gillis Graafland, Mr. D. Léon, Mr. A. A. J. Meylink en J. W. van der Schooren.

— De kollekte, die gisteren in deze stad gehouden is ten behoeve van de armen der R. Kath. gemeente, en waarvoor verscheidene Protestantsche leeraren de weldadigheid hunner leeken hebben ingeroepen, heeft ongeveer honderd gulden meer dan gewoonlijk opgebragt.

— Men verzekert, dat de Staats-kommissie, ter beoordeeling der ontwerpen van wetgeving van West-Indie, bestaande uit de heeren Steenbergen, lid van den Hoogen Raad; Brugmans, advokaat te Amsterdam; Sloet tot Oldhuis en Metman, tot hiertoe leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; van der Sande, raadsheer in het Prov. geregtshof in Zuid-Holland en Janssens, advokaat te 's Gravenhage, thans in zoo verre met hare taak is gevorderd, dat zij alle bepalingen, het justitiewezen betreffende, in het reglement op het beleid der regering in West-Indie heeft herzien en voor zoover haar wenschelijk toescheen, aangevuld; zullende het rapport daaromtrent aan het Ministerie van Kolonien binnen kort worden ingediend. Deze herziening moet in vele opzigten overeenkomen met de beginselen, door de meerderheid der ontbondene 2e. Kamer ten aanzien van dit onderwerp in hare afdeelingen ontwikkeld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 April. De regering schijnt van voornemen te zijn, om aan eenige personen, door de gemengde kommissien tot ballingschap veroordeeld, vrijheid te verleenen in hun vaderland terug te keeren.

— Het verdrag tusschen Frankrijk, Belgie en Pruissen ter regeling van het overbrengen van berigten door middel van den elektro-magnetischen telegraaf, is heden door de *Moniteur* publiek gemaakt.

— De hoofdredakteur van het dagblad *l'Univers* is den 18 dezer in een afscheidsgehoor bij den Paus ontvangen.

— Men schrijft van Malta, dat op 22 dezer de Engelsche vloot nog te La Valetta geankerd lag. Zij had dien dag nog geene versterking ontvangen.

— Naar luidt van berigten uit Jeruzalem van 27 Maart, zou aldaar in de kerk van het Heilige Graf een hevige strijd hebben plaats gehad tusschen de Grieksche en Armenische Christenen. Men verzekert dat de Latijnen aan dit woest bedrijf der scheurmakers geen deel hebben genomen. De zelfde berigten verhalen van eene bekeeringspredikatie door de leden der Engelsche missie voor de Jeruzalemsche Joden gehouden; de predikatie voer met zulk een geweld uit tegen de Joden en hun Talmud, dat eindelijk een der Joden, den ijverenden Apostel een dooden kat naar het hoofd slingerde. Er ontstond een vreesselijk rumoer en de missie stoof uit elkander.

MADRID, 22 April. De minister van finantien heeft besloten, eenige gunsten, die door het oude ministerie, bij zijn aftreden, nog waren verleend, weder in te trekken. De dagbladen zijn hoofdzakelijk over deze gunstbewijzen aan vrienden gevallen, en hebben ze breed uitgemeten.

— De regering is tot het besluit gekomen om de Noorder-spoorweg quæstie in handen te stellen van den koninklijken raad.

ENGELAND.

LONDEN, [illegible] ningin bij adres te verzoeken, om bij de hoven van Frankrijk en Oostenrijk door hare bemiddeling te bewerken dat de Kerkelijke Staat ontheven worde van militaire bezetting.

— Lord Russell heeft in het Huis der Gemeenten te kennen gegeven dat de regering, staande de behandeling van het budget, geene andere belangrijke ontwerpen zou indienen. Hij verindedelde voorts dat het finantieele plan van den Lord-kanselier wel gedurende een maand de vergadering kon onledig houden.

— De werkzaamheden, die door een onderzeeschen telegraaf Holland met Engeland verbinden moeten, hebben ll. Maandag een aanvang genomen te Ipswig, om het leggen van eene elektrieke lijn tusschen die plaats en Orfordness.

— Door Lord Stuart is aan het Parlement een brief vertoond van Kossuth, waarin deze de verzekering geeft dat hij van de onlangs te Rotherith ontdekte wapenen en buskruid voorraad niets afweet, en volstrekt alle gemeenschap met deze zaak ontkent.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 28 April. De Bernsche bladen zeggen omtrent den aanslag op Freiburg, dat Patriciers en papen zich aan het hoofd bevonden. Als aanvoerders noemen zij Perrier en Carrard. Deze zijn intusschen noch patriciers, noch papen. Ook zoumen er 120 gevangenen gemaakt zijn. Het is echter te denken dat daaronder geene patricische namen voorkomen, anders zou men die wel genoemd hebben. Carrard is een dolleman, die reeds vroeger zijne partij door een dwaze streek gekompromitteerd heeft, en Perrier is een hoofdofficier en gewezen hoofd der radikale burgergarde van Freiburg.

BERLIJN, 26 April. De Tweede Kamer heeft het ministerie zijn eisch toegestaan, om het lid der Kamer, de heer Aldenhoven, geregtelijk te vervolgen wegens laster. Genoemde afgevaardigde had namelijk, bij de diskussien over de afschaffing der Gemeentewet van 1850 in de Rijnprovincie, verklaard dat in het rapport van den minister van Binnenl. Zaken, de toestand der dingen geheel valsch was voorgesteld, zoodat hij geen woord wist te vinden binnen den parlementairen vorm blijvende om deze handelwijze te karakteriseren. De kommissie voor konstitutionele quæstien heeft beslist met een groote meerderheid, dat de minister volkomen geregtigd was, den heer Aldenhoven ingevolge zijn spreken op de tribune wegens laster in regten te betrekken.

WEENEN, 26 April. De bijdragen tot den bouw der nieuwe kerk beloopen ongeveer 600,000 fl.

— Onze regering verlangt van den Bond eene betaling van 107 millioen fl., wegens oorlogskosten in 1848 en 1849, in Italie en Hongarije, op grond dat door deze oorlogen de de Duitsche grenzen zijn beschermd.

— Te Konstantinopel blijft alles rustig. De aandacht is thans bijna uitsluitend gevestigd op de onderhandelingen betreffende de Heilige plaatsen. De krijgstoerustingen worden echter van beide zijden voortgezet.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 April.

ONDERTROUWD (28 April): J. L. W. Seijffardt met C. A. Oldenboom.

GETROUWD (28 April): N. Portielje met H. J. Portielje. - J. A. J. van Nederhasselt met M. C. Timmer. - J. E. Beijer met A. Swagerman. - E. Windhouwer Jr. met D. G. Herrmann, wed. - G. A. Sigling Jr. met T. C. A. v. d. Sluijs.

BEVALLEN (26 April): L. J. 's Jacob, geb. Vrolik, Z. — (27 April): M. C. Leliman, geb. van Vrij Aldenhoven, D.

OVERLEDEN (25 April): M. L. Bienfait, 72 j. — (26 April) J. C. Bienfait, 5 m.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 28 April. De heden geveilde 5662 bn. Padang Koffij," aangevoerd per *Catharina* [illegible] zijn verkocht als volgt: N° 1, 1532 bn. tot 29½ en; N° 2, 460 bn. tot 31½ c.; N° 3, 170 bn. tot 29½ c.; N° 4, 1217 bn. tot 29½ c.; N° 5, 703 bn. tot 30 c.; N° 6, 404 bn. tot 32 c.; N° 7, 75 bn. tot 33½ c.; N° 8, 406 bn. tot 30½ c.; N° 9, 136 bn. tot 29½ c.

Rozijn. De 225 vn. Rood Smirna Rozijn en 325 vn. zwart Rozijn, voor hier aangevoerd per *Hollander*, waren reeds zeilende verkocht tot geheime prijzen.

Heden zijn verkocht: 26, 24, 20 en 10 vn. Maryland Tabak, per *Henry Shelton*, en 5 vn. Kentucky, per *Elise*.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 29 April. Poolsche Tarwe ruim prijshoudend, roode soorten flaauw, verkocht: 129 ℔ b. Pools. *f* 308; 128 ℔ dito *f* 298; 128 mild. dito *f* 288; 134 ℔ [illegible] badka *f* 265; 131 ℔ Wismar *f* 292; 128 ℔ o. Rijn [illegible]

Rogge iets hooger met goeden handel ter binnenlandsche [illegible] zeeding; verkocht in Entr.: 117 ℔ Archangel *f* 1[illegible] Petersb. *f* 172; in cons.: 12[illegible] [illegible] Odessa *f* 177, 180 [illegible]

[illegible] zonder handel.

Boekweit flaauw: 116 ℔ n. Fransche *f* 170; 114 ℔ grove dito *f* 167.

Koolzaad. Holsteinsch 58½ £. Op 9 vaten Olie in April ek. 62; Lept., Oct. en Nov. 62 £. *Lijnzaad* een doen: 109/10 ℔ Riga *f* 255, 257½. *Raapolie* op 6/w. *f* 35¾; Vliegend *f* 34¾ a 1°. Mei ek. *f* 34½; Sept. *f* 35¼, ½; Oct. *f* 35½, ¾; Nov. *f* 35½; Dec. *f* 35¾, ⅞. *Lijnolie* op 6/w. *f* 30½; Vliegend *f* 29½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37¾; Vliegend *f* 36¾.

ROTTERDAM, 28 April. Tarwe. 162/2 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 310; 162/2 ℔ n. Bovenl. Ris *f* 290. — Rogge. 146/2 ℔ Koersche *f* 214 en 141/2 ℔ Archangel entrepôt te Delfshaven *f* 168.

SCHIEDAM, 28 April. Rogge. Verkocht: 148/2 ℔ Koersche *f* 202 kont. — Gerst. Verkocht: 129/2, 132/2 ℔ Manheim. *f* 176 kont., *f* 177 6/w., *f* 182 6/w. — Moutwijn *f* 15,25; Jenever *f* 18,75; Amst. Proef *f* 20,—, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 28 April. Boter eerste kwalit. Hooi *f* 40 a 42; tweede dito *f* 38 a 39; Grasboter *f* 54.

LONDEN, 27 April. *Ruwe Suiker*. Zeilende ladingen gevraagd tot vorige prijzen. Er is gedaan zeilend 247 k., 358 z. Bahia tot 20 s. *Geraffineerd*. In Gestampte gaat weinig om tot vorige prijzen.

Koffij. Native Ceylan onveranderd. Plantage weinig gevraagd, doch men eischt volle prijzen.

Talk. Levendig met klimmende prijzen; fijn geel Kaarsen 47 s. 6 d. a 47 s. 9 d.

Granen. Stil.

LIVERPOOL, 26 April. *Katoen.* Er gaat weinig om. De verkoop bedraagt 5000 b.

BORDEAUX, 24 April. *Voorloop.* De 3/6 is 2 fr. 50 lager en wordt gedaan tot 108 fr. 50.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		28 APRIL 4½ u. gebl.	29 APRIL 4½ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63⅝	63½	a	63¾	63⅝
Dito Dito	3 »	74 13/16	74 13/16	»	75	74 13/16
Dito Dito	4 »	94 3/16	94⅛	»	94⅜	
O. I. Leening 1844	4 »	94		»		
Amortis. Syndic.	3½ »	93¼		»		
Handel-Maatschappij	4½ »	122		»		
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »			»		
Aand. Holl. S. M.				»		
Obligatien	» »			»		
BELGIE, Obligatien 1844	» »			»		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »			»		
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	52⅝	52½	»		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »			»		
SPANJE Nieuwe	1 »	23⅞	23⅞	»	23 15/16	
Dito	3 »	48	47¾	»		
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	42¾	42⅝	»		
Coup. Bewijzen.		6¾	6 13/16	»	6⅞	6⅞
Amortisable Schuld	»	5½		»		
PORTUGAL te Londen	5 »	41½	41⅜	»		
Dito Dito	4 »	39	39	»	39 1/16	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	108⅝		»		
Dito Dito 1828 en 1829	» »	107½	107⅝	»		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	97	97	»	97⅛	
Dito	4½ »	101⅜		»		
Dito bij *Hope*	4 »	92¼	92¼	»		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	91¾	91⅝	»		
Dito bij id. 5de Serie	4 »			»		
Cert. te Hamburg	5 »			»		
Inschrijving in Assignat.	6 »		73¼	»		
Cert. van dito	» »	73⅜	85⅜	»		
POLEN, Certifikaten	4 »	86½		»		
Dito Aand. à fl. 500		164		»		
Dito met Lot. » 300				»		
AMERIKA, Bank-Actiën		5 3/16		»		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*			81⅝	»	81¾	
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	81⅝	41 15/16	»		
Dito 1847	2½ »	41⅞	41⅝	»		
Dito 1851	2½ »	41⅞	93½	»		
Dito 1849	5 »	93⅛		»		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	»			»		
Dito	4 »			»		
Letter B	5 »	93⅜	93 7/16	»		
Aand. met Loting fl. 500	*f*			»		
Nieuwe dito » 250	»			»		
NAPELS, Cert. *Lam. en Rouwer*	5 pCt.		99			
BRAZILIE te Londen 1824	5 »			»		
Dito Leening 1843	5 »			»		
Dito £ 200	»			»		
PERU	5½ »			»		
MEXICO Nieuwe	3 »	26⅛	26⅛	»		
VENEZUELA à £ 100	3½ »	39		»		
GRENADA à £ 100	2 »	22 3/16		»		
Dito Uitgestelde		11¼		»		
ECUADOR à £ 100	»	4 13/16	4⅞	»		

Grieken 5 pCt. 7⅝, 1/16.

Over het geheel leverde onze fondsenmarkt weinig bijzonderheids op, en waren de prijzen bij tragen hadel, zoo in Binnenl. als Buitenl. effekten onveranderd vast.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56⅝	Livorno	2/m. *f*	39½
„	zigt „	56¾	Napels	„ „	81¾
Bordeaux	2/m. „	56⅛	Petersburg	„ „	1,86½
[illegible]	½/m. „	56⅜	Weenen	6/w. „	32¼
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	247	Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	243	Hamburg	2/m. „	35⅝
Bilbao	„ „	244	„	zigt „	35 5/16
Lissabon	„ „	41½	Londen	2/m „	11,72½
Porto	„ „	41½	„	zigt „	11,80
Genua	2/m. „	46⅞	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 April. Belg. leen. 2½ pc. 53⅝; 1840/1842 5 pc. 98½; 1848, 98½; Spanje 1—3 pc. 23½; Binnenl. 3 pc. 42⅜; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 84⅞.

PARIJS, 28 April. Fransche 3 pc. 80,55; id. 4½ pc. 103,25; Bank-Aktien —,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 24⅛; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 42⅛; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. —; Rusland 4½ pc. 102; Metall. 5 pc. —.

LONDEN, 28 April. Cons. kont. 100⅞ a 101; op tijd 100⅞ a 101; Braz. 100 a 101; 1829/39 100 a 101; Den. 3 pc. — a —; 5 pc. — a —; Ecuad. 6⅝ a 6; Gren. 23½ a 24; Uitgest. 11¼ a 11½; Mexiko Nieuwe 27½ a —; Peru 4½ pc. N. 88 a 89; Uitgest. 68 a 68½; Rusl. 1822 5 pc. 119 a 120; (N.) 4½ pc. 103½ a 104½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39½ a 40½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23¾ a —; 3 pc. 48 a 48½; Coup. cert. 6⅝ a —; Passive — a —, Holl. 2½ pc. 65½ a —; id. 4 pc. 95¼ a —; Venez. 38½ a 39½; Uitg. 17 a 18; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1824 11¼; 1825 9½.

WEENEN, 28 April. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94¼; Bank-Actien 1480; Wissel op Londen 10.46; Zilver 8⅜.

BERLIJN, 27 April. Schuldbr. 3½ pc. 93⅝; Loten 156¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97; Pools. 4 pc. 92; Loten fl. 500 92¾; Oost. Met. 5 pc. 87¾; Amsterdam zigt 143, id. 2/m. 142½.

HAMBURG, 27 April. Rusl. Cert. 5 pc. 105¾; Oost. Met. 5 pc. 94½; Spanje 1—3 pc. 22¾; Binnenl. 3 pc. 40¼.

FRANKFORT, 28 April. Met. 5 pc. 86; A 5 pc. 86; 2½ pc. 44; Bank-Actien 1592; Darmst. Loten fl. 50 99½; id. fl. 25 32½; Badensche Loten fl. 50, 70¼; id fl. 35, 40½; Nassausche fl. 25, 29¼; Holl. 2½ pc. 64, id. 4 pc. 96; Sardinische 43½; Wissel op Weenen 110.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 27,—	a —	Pruissische	*f* 34⅝	a —
Napelsche	- 25,25	„ —	Spaansche	- 2,46	„ —
Div. in £St.	- 11,72½	„ —	Hamb. Russ.	- 56¾	„ —
Eng. Russen	- —,—	„ —	Russ. in Z. R.	- 37 5/16	„ —
Fransche	- 56¾	„ —	„ Pap. „	- —	„ —
Belgische	- 56½	„ —	Pools. in Fl.	28	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,80	a	9,90
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	»	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,80	»	11,90
» Pistolen	» 9,65	»	9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,45	»	9,55

Baren Goud en Specien a *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11½ a 11¼ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34	»	2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	»	1,77
Zilver 1000 a 980	*f* —,—	a	—,—
» 900 » 700	» 104,50	»	105,—

De heeren Hope en C°, Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 4 pCts. Russische Certifikaten, 1e, 2e en 4e Leening, in zilver, van hunne administratie, verschenen 1/13 Februarij 1853, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, met *f* 18.87.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Het schip Elisabeth Anthonia, kapt. J. H. Schippers, van Batavia herwaarts vertrokken, te Batavia uit zee terug gekomen, is, volgens brief van den kapitein, van den 11 Maart, zwaar lek hebbende den 17/18 Februarij, op 15° 3' Z. Br. en 98° 47' O. L. een orkaan doorgestaan.

Het schip Boerhave, kapt. W. Timmermans, van Rotterdam naar Akijab, zou, volgens brief van Akijab, aldaar voor de haven verongelukt, doch het volk gered zijn.

UITGEZEILD:

[illegible] Wijgers, Johannes Hermanus, Suriname. - J. H. Witt, Goede Vrede, id.

HELVOET, 28 April. J. van Vollenhoven, Julia, Padang. - E. Vonck, Neerlands Koningin, Batavia.

BATAVIA, 26 Febr. Vonk, Vier Gebroeders, Rotterdam. — 2 Maart. Prater, Henriette Elisabeth Susanne, id.

SAMARANG, 14 Febr. Gollards, Cornelia en Henriette, Amst. Wiegmink, Henriette Maria, id.

SOERABAYA, 21 Febr. Verschuur, Vier Gezusters, Amst. 27 Febr. Rademaker, Amstel, id.

PASSAROEANG, 18 Febr. Besier, Salatiga, Amst.

BANJOEWANGIE, 19 Febr. Groote, Zorgvliet, Amst.

TERUG UIT ZEE:

BATAVIA, 6 Maart. Schippers, Elisabeth Anthonia, Amst.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 23 April op 49° N. Br. 9° W. L. Aldebaran, kapt. Meiboom, v. Liverpool n. Sidney.

Kapt. Witsen Elias, van Banjoewangie in Texel binnen, rapporteert onder meer andere schepen gepraaid te hebben, den 9 Maart op 0° 46' N. Br. 20° 38' W. L. het schip Jonge Duif, kapt. Duif, van Hamburg naar Rio Grande, 38 d. reis.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 2 Mei, 's avonds ten vijf ure.

N° 1. De Koffijkleurderij *Java*, met Pakhuis, Woning, Stalling en Erven, Egelantiersgracht, NN 76 en 77.
2. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, als voren, NN 75.
3. Een dito, als voren, NN 78.
4. Een Huis, Tuin en Erve, als voren, NN 79.
5. Een dito, als voren, NN 80.
6. Een dito, als voren, NN 93.
7. Een dito, als voren, NN 94. } te zamen in slag.
8. Een dito, als voren, NN 95.
9. Een Huis en Erve, Singel, G 354 à 56.
10. Een dito, Anjelierstraat, OO 405.
11. Een Huis, Tuin en Erve, Anjelierstraat, OO 505.
12. Een dito, Anjelierstraat, OO 478.
13. Een Huis en Erve, Laurierstraat, EE 460.
14. Een dito, eerste Bloemdwarsstraat, DD 415.
15. Een Huis, Loods en Erve, Egelantierstraat, NN 123.
16. Een Huis, Tuin en Erve, als voren, NN 122.
17. Een dito, als voren, NN 331.
18. Een ledig Erf, als voren, NN 335.
19. Een dito, waarop eene Loods, als voren, NN 330.
20. Een ledig Erf, Lijnbaansgracht, NN.
21. Een Huis en Erve, Laurierstraat, EE 548.
22. Een dito, eerste Looijersdwarsstraat, GG 282.
23. De Houtzaagmolen *het Anker*, met alle de vaste en losse Gereedschappen, buiten de Zaagpoort, WW 223.
24. Een Huis en Erve, Joden Breestraat, Q 280.
25. Een Pakhuis en Erve, Houtgracht, Q 204.
26. Een Huis en Erve, Joden Breestraat, Q 30.
27. Een dito, Vlooijenburgersteeg, Q 213.
28. Een dito, Uilenburgerstraat, R 130.
29. Een dito, als voren, R 134.
30. Een groot ledig Erf, op Marken, in den Vissche ragen.

ADVERTENTIEN.

Men verlaagt ten spoedigste een **SMIDSKNECHT**, voor een Buitensmid, bekwaam voor het Vuur, Bankwerk en Paardenbeslag, van de R. K. Godsdienst en van goede getuigen voorzien. Salaris naar bekwaamheid. Men vervoege zich in persoon of met *franco* brieven bij G. LAZAROM, Mr. Smid te Loosduinen. (2834)

EEN KERK-ORGEL

van 10 Registers, tegen matigen prijs UIT DE HAND TE KOOP, te MEIR (Prov. ANTWERPEN), 3 Uren van BREDA. Adres bij den Eerw. Heer Pastoor te MEIR. (2830)

STOOMBOOT-DIENST
tusschen
Zierikzee en Rotterdam,
en tusschenliggende plaatsen en veeren;
DIRECTE VAART MET DE
STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**
Dagen en Uren van vertrek in de maand Mei 1853.

Van ZIERIKZEE:			Van ROTTERDAM:		
Zondag 1,	's morg.	7½ u.	Dingsd. 3,	's midd.	12 u.
Woensd. 4,	„	10 „	Dond. 5,	's morg.	4 „
Vrijdag 6,	„	11½ „	Zaturd. 7,	„	4½ „
Zondag 8,	's nam.	12½ „	Dingsd. 10,	„	6 „
Woensd. 11,	„	1 „	Dond. 12,	„	7 „
Vrijdag 13,	's morg.	4 „	Zaturd. 14,	„	8 „
Zondag 15,	„	5 „	Dingsd. 17,	's midd.	12 „
Woensd. 18,	„	9 „	Dond. 19,	„	12 „
Vrijdag 20,	„	10 „	Zaturd. 21,	's morg.	4 „
Zondag 22,	„	11½ „	Dingsd. 24,	„	6 „
Woensd 25,	's nam.	1 „	Dond. 26,	„	7 „
Vrijdag 27,	's morg.	4 „	Zaturd. 28,	„	9 „
Zondag 29,	„	5½ „	Dingsd. 31,	's midd.	12 „

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan de Hooi-Kade.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen. (2835)

(2829) Heden komt bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch van de pers en wordt bij hunne gewone correspondenten verkrijgbaar gesteld:

DAAGLIJKSCHE OEFENINGEN
VOOR DE
MAAND MEI,
TOEGEWIJD AAN DE
ALLERHEILIGSTE EN ONBEVLEKTE
Maagd en Moeder Gods Maria.
Kerkelijk Goedgekeurd, 64 pag. 32°. Prijs 15 Cents.
En is bij dezelfde Uitgevers voorhanden:
MEDITATIONS
POUR
LE MOIS DE MAI,
par le P. BERSET, de la Cong. du T. S. Redempteur. 544 pag. in 18°. . . . . . . 50 Cents.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:
DE TWEEDE DRUK VAN
DE KATHOLIEKE
KERKREGELING
IN ONS VADERLAND,
DOOR
J. A. ALBERDINGK THIJM.
Prijs 90 Cents.

Bij denzelven is nog verkrijgbaar:
KORTE OEFENINGEN
VOOR DE
MAAND MEI,
TER EERE DER H. MAAGD MARIA.
Met 30 Staalplaten,
voor iederen dag der maand, fraaije uitgaaf met roode kaders, in kartonnen bandje.
Prijs 60 Cents, in plaats van *f* 1.40.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.